

ÅRSMELDING 2006

Nesttunvassdragets venner
Postboks 25, Slåtthaug
5851 Bergen
www.nelv.no

Nesttun, mars 2007

Til alle medlemmer i Nesttunvassdragets Venner

1. INNLEDNING – STIFTELSEN AV FORENINGEN

Tanker om etablering av en venneforening for Nesttun-vassdraget dukket opp i forbindelse med arbeidet i prosjektgruppa ”Nesttun mot år 2020”. Til oppstart av foreningen ble det bevilget områdetiltaksmidler fra fylkesmannens landbruksavdeling. I regi av Bergen Forum 21, ble det 25.11.98 arrangert et informasjonsmøte om Nesttun-vassdraget med god deltakelse. Det var her enighet om å opprette en interesseorganisasjon for vassdraget og det ble oppnevnt et interimstyre som skulle arbeide videre med forslag til vedtekter, arbeidsplaner og styre for organisasjonen.

Stiftelsesmøte ble avholdt 29.11.00 med ca. 70 frammøtte. Det ble her foretatt valg av styre, og vedtatt foreløpige vedtekter og kontingentsatser. Det var også anledning til å sette seg på lister for deltakelse i ulike prosjektgrupper/aktiviteter, og også her var det stor respons.

2. STYRETS SAMMENSETTING

Styret inkludert varamedlemmer har i 2006 bestått av følgende personer:

Leder:	Atle Grimstad
Nestleder:	Terje Aarsand
Sekretær:	Kjell Inge Skjerveggen
Kasserer:	Erik Falck
Styremedlemmer:	Geir Haugum
	Jim Heldal
Varamedlemmer:	Sverre Stakkestad
	Morten Sagen
Valgkomite:	Fritjof Stangnes (leder)
	Øyvind Ullestad
	Kristin Hopkins

3. FORMÅL OG VIRKEMOMRÅDE – VEDTEKTER

Foreningen Nesttunvassdragets venner er en frittstående og partipolitisk uavhengig forening som ved frivillig innsats arbeider for at de store kulturhistoriske verdier samt miljø- og naturkvaliteter som er knyttet til Nesttun-vassdraget blir ivaretatt og gjort tilgjengelig for allmennheten.

I forbindelse med foreningens virksomhet, defineres Nesttun-vassdraget slik:

- Elven som renner gjennom Nesttun ut i Hopfossen med alle kilder og tilløp.

Vedtektene vedlegges årsmeldingen.

4. MÅLSETTINGER OG TILTAK

Med utgangspunkt i formålet med foreningen, har vi listet opp en del mål, tiltak og hvordan vi skal organisere oss.

- **Målsettinger**

- Ta vare på mangfold og variasjon i natur og nærmiljø
- Unngå ødeleggelse av vassdrag, flora og fauna
- Ta vare på landskapet som dokumentasjon og opplevelsesfaktor
- Ta vare på kulturhistoriske spor i landskapet
- Redusere miljøforurensing og forsøpling
- Planlegge bruk for allmennheten
- Utforme tiltak som gir positive estetiske opplevelser
- Skape mulighet for fiske, friluftsliv og rekreasjon
- Ta vare på grønnstruktur og grønne lunger
- Arbeide for at nye naturinngrep langs vassdraget tar hensyn til landskap, natur og miljø

- **Tiltak**

- Lage gangstier som kan knytte nærmiljø og friområder sammen og som kan kanalisere ferdsel, gi tilkomst til vassdraget og hindre gangtrafikk over dyrka mark
- Skilting av naturstier med informasjon om natur og kulturminner
- Skjerme og rehabilitere eksisterende naturinngrep
- Utføre generell opprydding
- Sikre parkeringsmuligheter ved gode turområder
- Spre informasjon om vår aktivitet (bl.a. gjennom www.nelv.no) og oppfordre flest mulig til å delta aktivt i sitt nærmiljø for å skape en bedre hverdag i sitt nærmiljø.

5. HANDLINGSPLAN

Styret har arbeidet etter følgende handlingsplan for foreningens arbeid i 2006:

- Følge opp flomsikringsplanen
- Være pådriver i arbeidet med Forvaltningsplan for vassdragene i Bergen
- Gjøre ferdig arbeidene i sørenden av Store Nesttunvann, herunder bidra til tiltak for å etablere en renseanordning for å fange opp søppel fra elven
- Restaurering/gjenskaping av Midtun bro
- Holde løpende kontakt med Statens vegvesen, Fylkesmannens miljøvernavdeling og Bergen kommune
- Arbeide for bedre tilgjengelighet til elven
- Gi innspill til reguleringsplaner og utbyggingstiltak som berører vassdrag og grøntstruktur
- Etablere hjemmeside på internett for informasjon og kunnskapsformidling
- Trykke opp en revidert utgave av brosjyren

6. FORENINGENS ARBEID I 2006

Foreningen har i løpet av året hatt 7 styremøter, i tillegg en del arbeidsmøter i forbindelse med konkrete saker.

Medlemsverving

Antall medlemmer er nå 192. Vi har ikke hatt noen aktiv medlemsverving, men det har vært en del henvendelser på internettsiden.

Dugnader

Det har vært gjennomført 2 dugnader i regi av Nesttunvassdragets venner i 2006, begge med fokus på opprydding langs Store Nesttunvann. Deltakelsen var begrenset, men vi fikk gjort mye – spesielt med opprydding og skogtynning langs Store Nesttunvann. Her gjorde også lokale initiativtakere en stor innsats.

Internettside

Vi har opprettet en ny internettside: www.nelv.no. Internettsiden gir en oversikt over foreningens aktivitet med fortløpende oppdatering av de saker vi jobber med.

Foto-og illustrasjonsdokumentasjon

Vi arbeider for å lage en dokumentasjon med luftfotoer, og illustrasjoner av Tor Sponga. Dette er materialer som kan være til hjelp for å vise hvilke kvaliteter vi ønsker skal fremheves i vassdraget. Dokumentasjonen vil også vise hvilke skader vassdraget blir påført i dag. Det er søkt om kr 50 000,- fra Bergen kommune til prosjektet.

Forvaltningsplan for vassdragene i Bergen

Administrasjonen har utarbeidet "Forvaltningsplan for vassdragene i Bergen". Bystyret behandlet planen den 10. april 2007. Vår oppgave har vært å komme med nye innspill som sikrer mot ytterligere forsøpling, nedbygging og skader på vassdraget og at vassdragenes kvalitet blir fremhevet og tilrettelegges for rekreasjon og friluftsliv.

Stemmen ved Midtun skole

Etter at stemmen ble revet i forbindelse med vegutbyggingen Hop-Midtun, ble det ikke minst etter påtrykk fra Nesttunvassdragets venner) bygget opp 4 terskler i elven nedenfor Midtun skole. Tidvis sterk strøm og storflommen i 2005 har revet ned flere store steiner i flere av tersklene. Statens vegvesen ble kontaktet og steinene er stort sett på plass igjen. Den nederste terskelen er nå såpass lav at fisken skal kunne komme opp.

Vegvesenet skulle også rydde nedover vassdraget etter anleggsvirksomheten. Her gjenstår det noe arbeid.

Øvstunstemmen

Muring av stein, tilkjøring av matjord og såing av plenen ved Øvstunstemmen ble gjort i løpet av våren 2004. Den offisielle åpningen skjedde av byråd får Teknikk og miljø Nils Arild Johnsen den 25. juni 2004. I sommer ble området svært mye brukt til bading og fritidsaktiviteter.

Det gjenstår fortsatt reoperasjon av muren i kanalen. Vi har fått kr 25 000,- fra Bergen kommune v/ Vann og avløpsseksjonen til dette arbeidet. Terskelen i overkant av stemmen er skadet og må mures opp igjen. Flommene har også dratt med seg mye slam ned stemmen. Dette må fjernes.

Store Nesttunvann

Målet er å gjøre området ved Store Nesttunvann til et attraktivt friluftsområde for nærområdet til Nesttun Sentrum. Ved to dugnader i mai ble vegetasjonen langs vannet tynnet ut og området ryddet. Takket være bruk av en større flisekutter lånt av Jon Henning Gjerde er mesteparten av lauvtrær på vollen fjernet. På vollen må det tilføres et topplag med jord. Bergen kommune ved Grønn avdeling har lovet å bidra med gressfrø til tilsåing av vollen. I 2006 håpet vi å få videreført planene ved bl.a. å bedre tilkomsten også for rullestolbrukere, opparbeide sti langs vannet, trebrygger, og rasteplass med bord/benker og lekeapparat. Styret har satt av midler til dette formålet i budsjettet, men det er dessverre ikke blitt fulgt opp foreløpig. Dette må prioriteres i 2007.

Flomsikring

Det var to store flommer i vassdraget høsten 2005. Fylkesmannen i Hordaland har bevilget kr 500.000 til Bergen kommune til utarbeidelse av en plan som kan beskrive flomsikringstiltak slik at ikke noe lignede skjer i fremtiden.

Nesttunvassdragets venner har tatt initiativ til en alternativ utredning som blant annet peker på følgende tiltak for sikring mot fremtidig flom:

- Tapperører fra Grimevannet erstattes med et med større slukeevne og ny automatisk reguleringsluke
- Ny automatisk tappeluke i Myrdalsvannet.
- Endring av tverrprofilen i elveløpet mellom Nesttunvannet og Hopsvannet på kritiske punkter
- Terskelen under Hopsbroen senkes og det foretas opprensning under den gamle jernbanebroen i enden av Hopsvannet.
- Ny damluke i demningen ved Hopsfossen med tanke på etablering av laksetrapp.

Vi engasjerte BKK for å utrede en alternativ flomsikringsplan. Utredningen ble bekostet av Frank Mohn, Teigland Eiendom og Zurhaar & Rubb Eiendom og Nesttunvassdragets venner. Nesttunvassdragets venner har deltatt på alle møter med Fylkesmannen i Hordaland og kommet med konstruktive forslag. Vi har argumentert sterkt for våre forslag til flomsikringstiltak og ser ut til å ha fått gjennomslag. Lite konkret er likevel gjort.

For å synliggjøre ansvaret for blant annet flomforebygging har vi fått utarbeidet en juridisk vurdering av advokatselskapet Stiegler. Vurderingen ble oversendt Bergen kommune. Dette utløste at Kommuneadvokaten endelig gjorde en juridisk vurdering av de samme ansvarsforhold.

En av konklusjonene er:

”Kommuneadvokaten mener kommunen ikke har noen plikt til å igangsette et planarbeid på bakgrunn av flommene i 2005 og de rapportene som er utarbeidet om flomfaren i Nesttunvassdraget. Noe annet er at kommunen kan beslutte at dette er ønskelig å derfor iverksette et reguleringsarbeid.”

Vi har også bedt Norges Vassdrags og Energidirektorat om at Hopsfossen Kraftstasjon blir innkalt til konsesjonsbehandling. På den måten vil NVE kunne styre regulering av vassdraget slik at allmennhetens interesser ikke blir skadet. Som interesseorganisasjon har NVE uttrykt at vi har rettslig interesse i forhold som gjelder forvaltning av vassdraget.

Hopsfossen Kraftstasjon har tilbudt Bergen kommune å kjøpe fallrettigheter og anlegg.

Grimevannet

Grimevannet blir ofte tappet for langt ned og elven fra vannet til Nesttun er i sommermånedene nesten helt tørr. Vi har hentet fram dokumentasjon om regulering av Grimevannet. Vannstanden som kan reguleres med 1 meter, blir i dag regulert med minst 3 meter. Dette er ulovelig og fører til stor skade for livet i og langsmed vassdraget. Byråd for miljø og byutvikling er tatt med på en befarings fra helikopter for å vise vassdraget i sin helhet. Pressen har også vært på befarings med helikopter.

Myrdalsvannet

Det er planlagt en parkeringsplass for ca 50 biler ved innkjørselen til Myrdalsvannet. Det er ventet at denne vil bli realisert i forbindelse med at gang og sykkelveien langs med Totlandsveien blir realisert. Turveien langs Myrdalsvannet og en sløyfe øst for vatnet er ferdig opparbeidet. Det samme er turveien fra Myrdalsvannet opp

Kubakkane mot Totland. Området er mye brukt, men tilrettelegging for parkering er sterkt savnet. Myrdalsprosjektet følger opp dette arbeidet på en god måte.

Det er fortsatt sterk nedtapping av vannet i nebørsfattige perioder. Dette er svært skjjemmende estetisk og skaper dårlig forhold for fritidsaktiviteter som bading. Det er også svært skadelig for fiske og dyrelivet i og langs med vannet.

Midtun bro

Vi har fulgt opp kontakten med Mesta og Statens vegvesen om opprustning og gjennoppbygging av Midtun bro. Riss Landskap har for egen regning laget en prosjektbeskrivelse med kostnadsoverslag for rehabilitering av området ved Midtun bro. Heldal AS og Nesttunvassdragets venner har gitt innspill til planarbeidet. Det lokale næringslivet har bidratt med kr 500 000,- og Statens vegvesen med tilsvarende beløp. Dette gjorde det mulig å rydde vekk vegetasjon, fjerne gamle betongkonstruksjoner slik at gamle murer og bruvelvinger igjen er kommet frem. Området er også opparbeidet som en liten park og benker er kjøpt inn. Steinbroen er nå kommet frem i sin opprinnelige form med flere utløp og grøntområder rundt. Det er planer om åpne området til våren når området er sådd.

Kloakkering i Helldalen

Etter påtrykk fra Nesttunvassdragets venner har Bergen kommune utført kloakksanering av Heldal skole og en del boliger med bygging av en privat pumpestasjon.

Innspill, allianser og påvirkning i viktige saker som vedkommer vassdraget

Kommuneplanens arealdel

Foreningen sendte i 2000 en fyldig uttalelse til kommuneplanens arealdel 2000-2011. Med henvisning til våre innspill vedtok bystyret blant annet følgende:

”Med bakgrunn i vassdragenes flerbruksverdi og kommunens plikt til å vurdere potensielle flom- og erosjonsproblemer, vil kommunen utarbeide en Forvaltningsplan for vassdragene i Bergen. Vassdrag har en flerbruksverdi som omfatter bl.a. landskapselement, ressurs for rekreasjon/friluftsliv, biologisk mangfold, kulturminner ...”

Forvaltningsplan for vassdrag i Bergen kommune ble vedtatt av bystyret den 10. april 2007.

Vedtatt i bystyret sak 392-01 Reguleringsplan for Nesttun syd:

”All videre planlegging og gjennomføring av tiltak som berører Nesttunvassdraget og biologisk mangfold, skal gjøres i nært samarbeid med Nesttunvassdragets venner og fiskeribiologisk kompetanse.”

Reguleringsplan for bybane

Vi har gitt en fyldig uttalelse til oppstart av reguleringsplan for bybane for parsellen Hopsbroen – Nesttun. Vi ønsker å lage forbindelse mellom lille- og store Nesttunvann slik det var tidligere. Vi ber også om at innvirkningen på store Nesttunvann blir minimalisert. Vi har kommet med innspill til blant annet et turveisystem langs med Nesttunvann parallelt med bybanen og en gangbro på Hop. Dette er det blitt tatt hensyn til i reguleringsplanen.

Planer for Nesttunvassdraget

Vårt innsamlede historiske materiell om blant annet fallrettighetene i vassdraget er oversendt Bergen kommune v/Grønn avdeling. Kommuneadvokaten har i 2006 utarbeidet en juridisk vurdering om ansvarsforhold for flomsikring. Se foran i avsnittet om flomsikring.

Materiale som vi har samlet inn om vassdraget har også vært benyttet av Norsk Natur Informasjon for utarbeiding av plan vedr. flomproblematikk på Nesttun.

Kloakksaneringsplan for Nesttunvassdraget

Det er laget kloakksaneringsplan for Nesttunvassdraget for Bergen kommune ved Vann og Avløpsseksjonen. Planleggerne har i sitt arbeid benyttet materiale innsamlet av oss. Det er kartlagt store utslipp flere steder. Vi vil være pådriver for å påskynde arbeidet med bl.a. kloakksanering.

Forslag til gangveier langs deler av Nesttunvassdraget

NV har sendt brev til Bergen kommune med kart som viser forslag til gangstier langs Store Nesttunvann. Vi har bedt om at det blir tatt hensyn til vårt forslag ved planlegging av bybanen.

Innspill til byggesaker

Vi har hatt en innspill angående byggesak i Totlandsveien 10. Her ba vi om at det først må utarbeides reguleringsplan for området.

7. ØKONOMI

Inntekter :**Budsjett 02**

Medlemskontingent	12 320,00	12 000,00
Fylkesmannen	0,00	30 000,00
Tiltaksmidler	36 250,00	36 250,00
Fylkeskommunen	15 000,00	10 000,00
Bergen Kommune	0,00	13 000,00
Bydelen	15 000,00	20 000,00
Andre tilskudd	0,00	15 000,00
Gaver	0,00	1 000,00
Renter konto 3411.18.19000	2 685,00	2 000,00
	81 255,00	139 250,00

Utgifter:

Leie lokaler	0,00	2 000,00
Fotodokumentasjon	0,00	5 000,00
Kart og skisser	0,00	25 000,00
Fiskekartlegging	0,00	30 000,00
Analyser	0,00	10 000,00
Filmdokumentasjon	0,00	20 000,00
Hjemmeside	824,60	2 000,00
Øvsttunstemmen	85 055,00	30 000,00
Store Nesttunvann	3 670,40	25 000,00
Dugnader	160,50	5 000,00
Arkitektkonkurranse	0,00	10 000,00
Premie skoleprosjekt	0,00	5 000,00
Kontorrekvisita	0,00	1 000,00
Medlemsfolder	0,00	5 000,00
Kopiering av kart etc.	2 832,16	5 000,00
Kopiering av årsmelding	0,00	500,00
Årsmøte	280,00	2 000,00
Tidsskrifter bøker	350,00	1 000,00
Møter kurs etc.	1 658,00	10 000,00
Porto	0,00	2 000,00
Annonser	949,00	2 000,00
Andre kostnader	0,00	1 000,00
Bankomkostninger	42,00	200,00
	95 821,66	198 700,00
Underskudd	-14 566,66	-59 450,00

Balanse :

Bank 3411.18.19000	48 799,38	
Kapital		48 799,38
Sum	48 799,38	48 799,38

Budsjett 2006

Inntekter :	Budsjett 2003	Faktisk 2002
Medlemskontingent	12 000,00	12 320,00
Fylkesmannen	0,00	0,00
Tiltaksmidler	0,00	36 250,00
Fylkeskommunen	15 000,00	15 000,00
Bergen Kommune	90 000,00	15 000,00
Bydelen	0,00	0,00
Andre tilskudd	0,00	0,00
Gaver	0,00	0,00
Renter konto 3411.18.19000	2 000,00	2 685,00
	119 000,00	81 255,00
 Utgifter:		
Leie lokaler	1 000,00	0,00
Fotodokumentasjon	2 000,00	0,00
Kart og skisser	2 000,00	0,00
Fiskekartlegging	10 000,00	0,00
Analyser	0,00	0,00
Filmdokumentasjon	0,00	0,00
Hjemmeside	5 000,00	824,60
Øvsttunstemmen	50 000,00	85 055,00
Store Nesttunvann	5 000,00	3 670,40
Dugnader	5 000,00	160,50
Arkitektkonkurranse	10 000,00	0,00
Premie skoleprosjekt	5 000,00	0,00
Kontorrekvisita	1 000,00	0,00
Medlemsfolder	10 000,00	0,00
Kopiering av kart etc.	5 000,00	2 832,16
Kopiering av årsmelding	500,00	0,00
Årsmøte	500,00	280,00
Tidsskrifter, bøker	1 000,00	350,00
Møter, kurs etc.	5 000,00	1 658,00
Porto	2 000,00	0,00
Annonser	1 000,00	949,00
Andre kostnader	1 000,00	0,00
Bankomkostninger	100,00	42,00
	122 100,00	95 821,66
Underskudd	-3 100,00	-14 566,66

7. Arbeidsprogram for 2007

Handlingsplanen (jfr.pkt.5) trekker opp rammene for foreningens virksomhet. I 2007 ønsker vi å prioritere følgende tiltak:

- Samarbeide med Bergen kommune for utvikling av en modell for vassdragsforvaltning i kommunen.
- Slutføre arbeidet med å restaurere tidligere Midtun bro og området rundt i samarbeid med Statens vegvesen og grunneiere i nærmiljøet
- Holde løpende kontakt med Statens vegvesen, Fylkesmannens miljøvernavdeling og Bergen kommune
- Gjøre ferdig arbeidet i Øvstunstemmen .
- Gjøre ferdig arbeidene i sørenden av Store Nesttunvann
- Arbeide fortsatt for bedret tilgjengelighet til elven
- Gi innspill til reguleringsplaner, flomsikringstiltak og utbyggingstiltak som berører vassdrag og grønstruktur
- Distribuere informasjon til skoler og motivere de til å bruke vassdraget i undervisningen
- Trykke opp en revidert utgave av brosjyren
- Sette i gang et arkitektkonkurransesystem for arkitektstudenter.
- Fullføre foto og illustrasjonsdokumentasjonsarbeidet med Tor Sponga
- Videreutvikle internettsiden vår: www.nelv.no
- Fortsette arbeidet med de 12 prosjektene fra Nordåsvannet til Grimevannet ref søknaden til Bergen kommune: